

Відповідальність державних реєстраторів у сфері державної реєстрації прав

Статтею 38 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» від 01.07.2004 № 1952-IV встановлено, що державні реєстратори, суб'єкти державної реєстрації прав за порушення законодавства у сфері державної реєстрації прав несуть дисциплінарну, цивільно-правову, адміністративну або кримінальну відповідальність у порядку, встановленому законом.

Дисциплінарна відповідальність державного реєстратора регулюється Законом України «Про державну службу», Кодексом законів про працю України.

У разі, якщо державний реєстратор є державним службовцем і ним не виконуються норми статті 64 Закону України «про державну службу», а саме, за невиконання або неналежне виконання посадових обов'язків, а також порушення правил етичної поведінки та інше порушення службової дисципліни державний службовець притягається до дисциплінарної відповідальності, до нього можуть бути застосовані наступні види дисциплінарних стягнень: зауваження, догана, попередження про неповну службу відповідність, звільнення з посади державної служби.

Цивільне правопорушення – це протиправна дія або бездіяльність особи, яка порушує норми цивільного законодавства або умови договору. Іншими словами – це невігідні наслідки майнового характеру, які покладені на особу, яка не виконала або неналежно виконала зобов'язання або посягнула на абсолютні майнові чи особисті немайнові права чи блага інших осіб.

Статтею 56 Конституції України передбачено, що кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Також, частиною 1 статті 1172 Цивільного кодексу України встановлено, що юридична або фізична особа відшкодовує шкоду, завдану їхнім працівником під час виконання ним своїх трудових (службових) обов'язків.

Адміністративна відповідальність – це вид відповідальності, підставою для якої є адміністративне правопорушення. Питання порядку застосування адміністративної відповідальності регулюються Кодексом України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП)

Тому, якщо під час розгляду скарги на рішення, дії або бездіяльність суб'єкта державної реєстрації, постійно діючими Комісіями з питань розгляду скарг у сфері державної реєстрації, які утворені при Міністерстві юстиції України та його територіальних підрозділах було виявлено правопорушення у сфері державної реєстрації прав, відповідальність за вчинення якого передбачена статтею 166²³ КУпАП, суб'єкт розгляду скарги складає протокол про адміністративне правопорушення, вимоги якого визначені Інструкцією з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері державної реєстрації.

Відповідно до статті 166²³ КУпАП, порушення порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень -

тягне за собою накладення штрафу від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (3400 грн. – 6800 грн.).

Повторне протягом року вчинення порушення, передбаченого частиною першою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, - тягне за собою накладення штрафу від чотирьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (6800 грн. – 8500грн.).

Кримінальна відповідальність державних реєстраторів передбачена нормами Кримінального кодексу України, а саме,

Статтею 358 передбачена відповідальність за підробку документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів караються штрафом від 850 грн. до 17000 грн. або арештом на строк від 3 до 6 місяців, або обмеженням волі від 2 років до 5 років.

Стаття 365² встановлено, що у разі зловживання своїми повноваженнями особою, яка не є державним службовцем, посадовою особою місцевого самоврядування, але здійснює професійну діяльність, пов'язану з наданням публічних послуг, у тому числі послуг експерта, арбітражного керуючого, приватного виконавця, незалежного посередника, члена трудового арбітражу, третейського судді (під час виконання цих функцій), або державним реєстратором, суб'єктом державної реєстрації прав, державним виконавцем, приватним виконавцем з метою отримання неправомірної вигоди, якщо це завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам або інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб, - карається обмеженням волі на строк до трьох років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до десяти років.

Якщо таке діяння вчинене стосовно неповнолітньої чи недієздатної особи, особи похилого віку повторно - карається обмеженням волі на строк до п'яти років або позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, а якщо воно спричинило тяжкі наслідки - караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, з конфіскацією майна або без такої.

Також, як зазначалося вище, постійно діючими Комісіями з питань розгляду скарг у сфері державної реєстрації, які утворені при Міністерстві юстиції України та його територіальних підрозділах може бути не тільки складено протокол про адміністративні правопорушення, але й направлено відомості, викладених у скарзі, до правоохоронних органів для перевірки (за умови визнання необхідності проведення такої перевірки). Правоохоронні органи, за результатом дослідження інформації можуть вжити в межах їх компетенції відповідних заходів реагування щодо припинення порушення законодавства.

**В. о. начальника відділу розгляду
звернень та забезпечення діяльності
комісії з питань розгляду скарг у
сфері державної реєстрації Управління
державної реєстрації Головного
територіального управління
юстиції у місті Києві**

О. В. Гриненко